

CSIKI LAPOK

Felelős kiadó: Üzv. Váczár Lajosné	Előfizetési ár		Nyitóléti közlemények díja soronként 1 Pengő. Kéziratokat nem adunk vissza. Hirdetési díjakat a legolcsóbban számítjuk. Kiadóhivatal: Csikszerecs, Apafi Mihály-utca 15. sz.	Felelős szerkesztő: vitéz Részegh Győző
	Egész évre Félévre	Pengő 8.— Pengő 4.— Külföldre egy évre 16 Pengő. Megjelenik minden vasárnap.		

Készüljünk...

Nincsen ember, aki ne érezné, hogy az események döntő snakassához érkeztünk. Ha még volna, aki ezt nem látja, akkor a testvéri összefogás szeretetével ismételtlen figyelmeztetni kell erre.

Nem tudjuk mit hoz a holnap. Minden esetre a háborusidőknek olyan a természete, hogy minden pillanatban számolni lehet bármilyen meglepetéssel.

Még nem látszik tisztán az, hogy nekünk magyaroknak milyen meglepetést, vagy feladatot tartogat a nagy világégés döntő fordulata. Egyet azonban világosan és őszintén tudomásul kell venni. A népek sésdületes méretű leszámolását mi sem fogjuk ölbetett kezekkel a páholy nyugalmából végig szemlélhetni. Valószínű, hogy a mi számunkra is elkövetkezik a magunkért való helytállás hősi ideje.

Erre pedig fel kell készülni. Ezideig még nem igen gondoltunk komolyan ezzel a valósággal. Éltük a jó békeidők veszedőket, egymástrágó szórakozását. Közben nagyokat saónokoltunk az egység mellett, miközben kiderült, hogy a legközvetlenebb, legközelebbi celjainkhoz sem találjuk a közös utat. Elkészde a dalunktól végig a közélet minden vonalán ezerfelé gondolkozunk. Nem vitás, hogy mindenki a legjobbat akarja. De tragikus veszedelem, amikor egymás gyűlöletébe robbanóan kergetjük a részleteket anélkül, hogy végső, közös magyar életélt látnánk. Olyant, amelyért egyemberként, bármely pillanatban készek volnánk egymással kezét szorítani és ha kell életünkkel áldozni.

Ne is beszéljünk. Legyünk őszinték. Nincsen meg az életünknek az tartalma. Szétfolyunk, ellobogunk legtöbbször idegen beállítottóságok szolgálatában. Újjuk, vágjuk, marcangoljuk egymást sokszor egészen értelmetlenül.

Ezekben az igen súlyos napokban nem lehet ezt tovább így csinálni. A világ események rohannak és akármelyik percen olyanfejleményekkövetkezhettek, amelyek a mi nemzetünköt is a legtöbbször kiállást követelik. Ezek a pillanatok egységes, egésséges, osztatlan akaratu nemzetet követelnek, mert hanem jóvátehetően elrontjuk a jövőnket. Ilyenkor nem szabad kivonalunak, fegyelméletlennek, őszónek lenni. Ha nem tudunk felemelkedni a hősi lélek magasságaiiba, akkor igen könnyen meglepetések érhetnek.

Sokat ne magyarássuk ne latolgassuk a történéseket. Bissunk az ország vesetésében. Minden erőnkkel és lelkiismeretünkkel álljunk a beosztásunkban. A katona fegyelmével végessük köteleességünket és higyjunk a felülről mutatott küzdelemnek az igazságában és győzelmében.

A sok bölcsködés, a tulságos egyéni utkeresés és helysetkutató ilyen súlyos

időkben nem a polgár dolga. Az őntudatos nemzet flainak köteleessége az vak engedelmesség és a megalkuvást nem ismerő harc.

Ha nem ezt csináljuk, akkor a legkönnyelműbb játékot üzzük a jövőnkkel.

Országzászló és hősi emlékműavatás.

As elmúlt vasárnap, 1943. augusztus hó 15 én avatták fel Urmánczy Nándor emlékére Maroshévizen a családi sírbolt mellé állított hatalmas zászlótáron az Erdélyi Férflak Egyesülete, az Ereklvés Országzászló Nagybizottsága, a Hargitavár-alja Jelképes Székely Község és a Csiki Öreg Diákok nevében Dr. Sandor László ny. kir. rendőrfőkapitány által felajánlott hatalmas ereklvés országzászlót, hogy hirdesse az idők végtelenségéig Erdély nagy flának, Urmánczy Nándornak az emlékesését és kifejezze halálját az irredentizmus nagynevű apostolának.

Ugyanez alkalommal avatta fel Maroshéviz község a Siklódi Lőrinc szobrász által készített hősi emlékművet és a község ereklvés országzászlóját.

As ünnepegen megjelent József királyi herceg Ófensége, hatalmas beszéddel fejezvéen ki örömet és lelkesedését, hogy a világháboru óta újból megjelenhetett az ő szeretett székely flai között, akik sokan szolgálták a m. kir. 22. honvéd gyalogezredben és elesetek a hasáért vívott szörnyű harcokban. As ezredből még életben maradtak megjelentek az ünnepegen. — Megható volt József királyi herceg Ófensége az köszöntése és üdvözlése, amikor az öreg frontharcosokhoz fordulva örömet fejezte ki, hogy életben láthatja őket és üdvözölheti. Nem maradt szem könny nélkül eme jelenetnél.

Erdély törvényhatóságainak képviselői nagy számban jelentek meg, ugy az Urmánczy sírbolt országzászlójának felavatásán, mint Maroshéviz község nagyterén történt hősi emlék és országzászló avatáson.

Csikvármegyét Dr. Kovács Károly főispán, Dr. Abraham József alispán és Dr. Kolombán József főrendiházi tag urak képviselték. A templomban ünnepélyes istentiszteletet tartottak.

As Urmánczy országzászlót Abos József főesperes gyönyörű beszéd kíséretében szentelte be. Kis Lajos kerületi református esperes a reformátusok nevében mondott gyönyörű imát.

Dr. Csiki Gábor unitárius kerületi főesperes az Ereklvés Országzászló Nagybizottsága képviselőiben méltatta Urmánczy nagyságát és hervadhatatlan érdemeit.

Dr. Sándor László indítványosta, hogy Urmánczy Nándor emlékének ébrentartása, megőrzése végett évente, Erdély felszabadulásának évfordulóján keressék fel Urmánczy sírját a székely egyetemi hallgatók vesetésével a székely iskolák kiténtetett

és kiválasztott tanulói, avassák bucsuhelyül Urmánczy pihenő helyét, áldozzanak az emlékének és igyekezzenek példáját a hasá-szeretetenben, az őszetlenségben és a soha nem pihenő áldozatkészségben követni.

Maroshéviz község előljárósága az indítványt lelkesedéssel vette tudomásul és ígéretet tett, hogy Erdély és Maroshéviz nagy flának az emlékéit a tanuló ifjuság megjelenésének támogatásával és szállasadással fogja elősegíteni. Ugyanakkor farcádi Dr. Sándor László 1000 P. adományt ajánlott fel a tanuló költségeinek részbeni biztosítására. Lelkes hangulatban ért véget azután a sírbolt melletti ünnepegen, ahonnan azután a község lakói, valamint a székely vármegyéből megjelentek hatalmas áramlatban mentek a Főtéren felállított hősi emlékekhez.

Az ünnepegen lefolyása után közös ebédre gyűltek össze a megjelentek, melyen résztvett József királyi herceg Ófensége is. Mellette ült Csikvármegye főispánja, Dr. Kovács Károly, aki hatalmas és remek beszédben köszöntötte fel a Kormányzó Ur Ófelméltóságát. Nagy lelkesedéssel és tapsal fogadták az ünneplők a főispán beszédet. A királyi herceg Ófenséget a rendező bizottság elnöke köszöntötte.

A vármegyék küldöttei azután József kir. herceg Ófenséggel az Urmánczy kastélyba vonultak és ott ünnepeiték tovább a kir. herceg Ófenséggel.

Szabadtéri előadás Csiksomlyón.

Augusztus 25 én délután 6 órakor a posti Szent Imre kollégium ifjusága Csiksomlyón szabadtéri népi magyar előadást rendez. Az előadás tárgya: a művészi magyar mozgás, a tánc legmagasabbrendű értékeinek bemutatása.

Az előadás értékénél és jelentőségénél meg kell állnunk. Alig volt napjainkban és közelünkben fontosabb művelődési esemény, mint ez a művészi táncdelután. — Molnár Istvánnak, a legnagyobb magyar népi táncművésznek és szakértőnek tanítványai mesterük vezetésével a nemzetvédelmi propagandaminisztérium és a levante mozgalom vesetéségenek támogatásával bejárták egész Székelyföldet s utjuk utolsó állomásaként Csikban mutatkoznak be.

A művészi magyar mozgás.

Itt nem ilyen-olyan kíséretesgetéséről van szó: itt arról van szó, hogy az ősi magyar mozgási elemek és táncok felhasználásával a jellegzetes magyar mozdulatokból Molnár István önálló műveket, táncal kifejezett zenével és kevés szöveggel kísért eredeti magyar mondanivalót tár a közönség elé. Ahogy Bartók és Kodály zenéjében, a nagy népi írók verseiben és regényeiben megtalálta a magyarság legősibb kifejezés módját, ugy talált rá Molnár István a mozgásban a jellegzetes ma-

gyar kifejezésre. Amit alkot, az egyedülálló a világon, páratlan, hogy egy nép mosdulatokban fejlesse legmélyebb önmagát. Ilyent csak a görögök tudtak valamikor klasszikus táncokultussuk közből. Molnár István a legelső magyar műformát: a balladát fejlesztette látomásá, illetve vesette vissza eredeti jelentőségéhez és szerepéhez.

Páratlan európai siker.

Molnár István műveivel és tanítványaival bejárta Olasz, Németországot, Svédországot, Finnországot a bemutatásával páratlan sikert ért el a magyar propaganda és művelődés váratlan oszlopát nyert általa. A finn államfő az egész kormány jelenlétében üdvözölte a táncoló magyar flukát. Budapesti nagy művésztételek után Székelyföldre látogatott el, ahol művészi bemutatónak legtöbb anyagát, a népi táncokat, ballada motívumokat, dallamokat összeszedte. Visszat fogjuk látni a gyimesi osángók ősi lakodalmas táncát, a „régí hősait” a szentegyházasfalusiak székely verbungját.

A székely népfőiskola javára.

Van ennek az előadásnak egy benünket kellemesen érintő része. A művészi együttes bevételeiből fennmaradó összeget a csiksomlyói székely népfőiskola befejésére fordítják. Tehát nekünk adják a főiskolai hallgatók munkájuk anyagi eredményét a nemcsak a csiki, hanem az összes előadások után is. Dokumentumnak is szép: Egyetemi hallgatók járulnak hozzá a székely nép főiskolájának befejéséhez.

Valamennyien legyünk ott Csiksomlyón. Nemcsak azért, hogy a mi intézményünk felépülését segítsük, hanem azért, mert olyan művészi és magyar élményben lesz részünk, amilyen páratlan a világon s aminek elmulasztását nem lesz módunkban pótolni.

Csikvármegye közigazgatási bizottsági ülése.

Csikvármegye közigazgatási bizottsága Kováts Károly dr. főispán elnöklétével 1943. augusztus hó 14-én ülést tartott. Csikvármegye főispánja mindenekelőtt megemlékezett vitéz nagybányai Horthy István kormányshelyettes hősi halálának első évfordulójáról.

— A Gondviselés a magyar nemzetnek válságos időkben kivételes képességű férfiakat adott, mondotta megemlékező beszédében a főispán. Történelmünk legsötétebb idejében adta nekünk Kormányos Urunkat, aki katonai téren becsületet szerzett a nemzetnek s mint államférfi nagy-nagy nyomoruságból emelte ki az országot. Astán az új honalapítás útján elindította népünket... S amikor elkövetkezett a nemzet újabb megpróbáltatása, a Kormányos Ur édes fia szerzett az örök magyar katoesszmenyek dicsőségét.

— Vitéz nagybányai Horthy István méltóan a nemzet hagyományaihoz, kemény, bátor katonaként áldosta fel életét. Augusztus havában vagyunk. 1926. augusztusban az akkori magyar államfő ugyancsak vitéz katonaként életét áldosta a nemzetért. A Gondviselés gondoskodik arról, hogy a magyar nemzet erkölcsi értéke állandóan emelkedjék. Most, amikor mindannyian hódolattal gondolunk Kormányshelyettes Urunk dicső, örök időkre példát mutató áldozathozatalára — emlékének azzal a hittel hódolunk, hogy a magyarok Istene ezt az áldozathozatalt nemzetünk javára értékeli.

Kováts-Károly dr. főispán azzal fejezte be beszédét, hogy a székelység ereje, tudása, munkája, élete és vagyona egyaránt a Kormányos Ur s így az ország rendelkezésére áll.

A főispán szavait tiszteletteljes hódolattal, felállva hallgatták a közigazgatási bizottság tagjai.

Ábrahám József dr. alispán jelentésében megállapítja, hogy a vármegye közegészségügyi állapotai kielégítőek. Az egészségügyi állapotok mindég kényél vannak. Gyergyósszentmiklóson és a Gyilkostónál az egészségügyi ivóvízellátás érdekében miniszteri kiküldött szemleuton van. A halvaszületések és a oseeomóhalálozások száma rohamosan osökken.

Bartha Attila dr. helyettes pousügyigazgató elismeréssel állapította meg: az adóffizetés terén a múlt évnél is fokozottabb mértékben teljesíti kötelességét a csiki székelység. Különösen a forgalmiadó terén mutatkozik nemremélt emelkedés.

Vitéz Bakó Gábor műszaki tanácsos ismerteti, hogy nagyszabású utépitési munkálatok folynak megyeszerte.

Vitéz Miklós Gergely tanfelügyelő távollétében a tanügyi jelentést Lásár Géza dr. vármegyei főjegyző olvasta fel. A jövő tanév előkészületei folynak. Az iskolákat tatarosszák, festik, mészelik. Az oklevél nélküli tanítók tanfolyamokat hallgatnak, amelyeken — megfelelő tudás esetén — oklevelet szeresnek. Az iskolán kívüli népneveléssel kapcsolatosan a tanfelügyelő jelentése megállapítja, hogy a múlt évben 60 községben összesen 1700 nál több előadást tartottak. 118 népkönyvtár van a vármegyében közel 15 ezer példánnyal.

Bosin Imre gazdasági felügyelő jelentése szerint a gabonatermes kielégítő a vármegyében. A kaszálókön gyér és apró volt a fű. A kapásoknak kiadós esőre van szükségük. A gyümölcsösökben jelentős károkat tett a késői fagy. A kerti vetemények jól fejlődtek, hozamuk kielégítő. Az állattenyésztés minőségileg sokat javult.

Az árvassék jelentését Jakab Lajos árvasszéki ülnök tette meg. A csiki árváügyek a lehető legnagyobb rendben mennek.

Botár vármegyei főállatorvos jelentése szerint az állategészségügy kielégítő. A sertésorbánc több helyen felütötte a fejét. Az övintéskedéseket megtették. Az állatvásárokon nagy a kereslet. Az állatárak magasak.

A királyi ügyesség jelentése után Barabáasy József főerdőtanácsos tett előterjesztéseket. Többek között megállapította, hogy a rendesnél nagyobb keretben folyik a fenyőkitermelés. Az idegen megszállók által kiszajátított erdőterületek rendezése gyorsütemben halad. — Újólág szabályozták az erdőmunkások bérét. A fenyőszerszák hivatalos árát felemelték. A gyergyósszárhegyi kőbirtokosság vezetősége elleni feljelentést illetékes igazasáügyi szervek a helysinén kivisegálták s az eljárást megszüntették.

Uj megnyitás! Uj megnyitás!

MEGNYILT A VÁROSI SZÁLLODA ÉTTERME

Minden este Micsi Miska és
halk zenekara hangverseny.

Kiváló magyar konyha. Elisőrendű étel.

Pegyelmes kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér:

Venesz János, vendégfog.

Erdély és népe szívügyem...

Antal István dr. nemzetvédelmi miniszter gondoskodása folytán a Székelyföldet tábori színház járta végig. Ezzel kapcsolatosan a miniszter P. Ábrahám Ernő országot nevelő író és újságíró bista meg azzal a feladattal, hogy tanulmányozza a Székely föld életét.

A megbízatásáról P. Ábrahám Ernő a következőket mondotta az Estilap számára:

Az én szerepem, melyet nekem a nemzetvédelmi propagandaminiszter szánt, a megfigyelés a színház hivatásának és további működésének kiépítése szempontjából „Olyan megbízatást akarok néked adni — mondotta nekem Antal István dr. miniszter —, amit magam is szívesen vállalnék amiér: szinte irigyellek. A Tábori Színház ezidő szerint Erdélyt járja. Eredj el, utazz velük együtt, nézd végig az előadásokat, tanulmányozd a közönséget s a tura befejezése után tégy nekem jelentést megfigyeléséről, tapasztalataidról. Megfordultok nagy városokban is, a körut igazi célja, hogy Erdély félreesőbb részének községeibe, falvaiba vigyen a színház lelkesítést, buzditást s szórakoztassa a közönséget. Mert Erdély és népe szívügyem. Erdély a magyar gondolat, a magyar történelmi hivatás fellegvára. Ennek a sok megpróbáltatás, szenvedésen keresztülment ország részének éreznie kell minden gondolatunk, minden törekvésünk az, hogy semmiféle áldozatot nem kímélve, kulturában, gazdag ágyban felemeljük, erőssé tegyük, a magyar nemzeti erő klapadhatatlan forrásává. Amint hogy az ma is. Ennek az országrésznek a levegője igazi történelmi levegő: a magyar küzdelmek és megpróbáltatások, a magyar célok, eszmények, a magyar élniakarás levegője. Erdély a magyar jövő, amely gazdagságban, kulturában egyformán erős Erdély nélkül el sem képzelhető. El fogtok menni a székelyek közé, meg fogjátok látogatni a szörvány magyarságot. Eredj, nézz, lá s és számolj be nekem tapasztalataidról!”

— És én most, hogy a Székelyföldet már végigjártam a színházzal, hálás szívvel mondom köszönetet a megbízásért. 1 hónap ugyan kevés idő a Székelyföld problémáinak megismerésére, de a körvoalakat kivételtem s láttam a munkát, amelyet a kormány a helyi szervekkel s a katonai kirendeltségekkel együtt ennek a földnek a felemeléséért végez s amely akármilyen nagyarányú is, csak a kezdetet jelentheti. Autobuszon járva, mindenütt láttam mindeneke-őt a nagyszabású utépitő, utjavító munkákat. Jóformán sehol sem volt két egymásután következő község közt utvonalszáz, hogy egyre-másra ne találkoztunk volna a figyelmeztető táblákkal: „Vigyázat! Utépités.” Vagy „Lás az új Utjavítás”. S az ut mentén a b építésre váró kőköcskák, makedám kövek s a hidak számára szálák, gerendák. Mind nütt munkában voltak a mérszítők a kubikos munkások s a kötő gépek. Olyan nagyarányú a munka, hogy Erdély maga nem is tudott eleget munkát adni elvégzésére s az ország más részéből, a Felvidékről és az Alföldről is a munkások szárait kellett ideaszállítani. Erdély vasuti hálózata még nincs eléggé kiépítve, a Székelyföldön egyenesen katasztrófális a nagyterjedelmű részeket egyedül ezek az utak köntek az ország többi részéhez. Legtöbb helyen már be is fejezték, más helyeken befejezés előtt állanak ezek az utépitő, utjavító munkák s azt hiszem, nem tévedek, ha az: mondom, hogy az ország legjobb útja az erdélyi utak lesznek. A kormányzat ezzel az akciójával Erdély egyik legsürgősebb és legnagyobb problémáját oldotta meg.

— De folyik a munka a többi téren is: gazdasági szervezés, az állatállomány s-ijavítása, segítőakciók (vetőmag, stb.) a Székelyföld villamosítása, a vérhaj elleni küzdelem, kulturaközpontok kialakítása, iskolák, leventeotthonok, kulturbázisok, stb. építésével.

— De a legörvendetesebb, amit láttam, a székely nép erkölcsi ereje: vallásosság, bensőséges családi élet, munkaszeretet. Sehol olyan sok gyermeket nem látam, mint a székely városokban, községekben. Az ezyke mindenütt ismeretlen, ellnben szinte szab ly az 5—6 gyermek. Ezt mondták nekem Szápvizen és másutt. S Ditrón az idegen megszállás alatt annyit szenvedt katolikus plébánosról, dr. Lőrincz Józseftől hallottam, hogy ott is a születések aránya a halálozáshoz 2 az 1 hez. Egy másik községben, hirtelen nem jut eszembe, melyikben, de felfegyveseim közt megvan s meg is fogom írni, 21 családot üntettek ki 9 gyermekért, de volt több család, ahol 12—14 gyermek volt. A Székelyföldön a születési arány az országos 6 ezreléssel szemben 9 ezrelék. S a Székelyföld egyik nagy

Négy országgyűlési képviselő bejelentette belépését a kormány-pártba.

Matecsy Mátyas, Matecsy Tamás, Tóth János dr. és Paczolay György országgyűlési képviselő levelet írt Kállay Miklósnak:

„Kegyelmes Urunk!

Meggyőződésünk, hogy Nagyméltóságod minden cselekedetét Magyarországot felvirágoztatásának gondolata hatja át. Bízunk abban, hogy a világháború folyton súlyosbodó napjában megtalálja azt a helyes utat, amelyen az egész magyarságnak járnia kell, hogy eszeréven történelmi helyét elfoglalhassa és megőrizhesse a jövőben is.

A most tomboló háború viharában a nemzet fennmaradása forog kockán. Fennmaradásunk biztosítását meggyőződésünk szerint csak úgy tudjuk szolgálni, hogy minden tisztánlátó, becsületos építő magyar erő összefog. Ebben a reményben elhatározásunkkal hozzájárulunk a nemzet egységének megteremtéséhez a szerény erőnkkel tisztelettel felszólítjuk a nagy cél érdekében és a Nagyméltóságod vezetésével álló Magyar Élet Pártjába kérjük felvételünket.

Isten áldását kérve Nagyméltóságod személyére és magyarságunk érdekében végső munkájára, vagyunk megkülönböztetett tisztelettel: készségesen hível.”

A levélre vitte Lubács Béla miniszter, a Magyar Élet Pártja országos elnöke válaszként. Értesítette a képviselőket, hogy a miniszterelnök, mint pártvezér belépésüket tudomásul vette.

Milliók használják állandóan megelégedéssel a Darmol-t azért, mert megbízhatóan és teljesen fájdalom nélkül hajt. Legrégibb és legeljárjedtebb csokoládás hashajtó a:

M. kir. kolozsvári honvéd hadtest parancsnok, mint illetékes parancsnok.

989—1948 lkt. ú.

Parancs a rögtönbíráskodásra.

Am 1912. XXXIII. t. c. be iktatott Katonai Bűnvádi Rendtartás XXVI. fejezetében foglalt rendelkezések értelmében, a m. kir. miniszterelnök 1948. évi július hó 20-án kelt 3940—1948. M. E. számú rögtönbíráskodás újabb kiterjesztése tárgyában kiadott rendelele alapján, a katonai büntetőbíráskodás körében, a m. kir. kolozsvári honvéd hadtest egész területére kiterjedően, az 1948. évi március hó 3-án 212. lkt. ú. 1948. szám alatt kelt parancsomban felsorolt bűncselekményeken felül a rögtönbíráskodás kihirdetését még elrendelem olyan lopás és rablás bűntettére is, melyet a légtámadás alatt vagy azt követő időben a légtámadás alatt vagy azt követő időben a légtámadással sújtott területen a rombolás okozta helyszínen, vagy az ily terület közelében a légtámadás következtében keletkezett riasztalom hibaszállásával, vagy a hadvédelem érdekében szempontjából elrendelt kiürítés, vagy elszállítás (1939. II. t. c. 147 és 170 §.) vagy ellenséges behatás folytán hatósági intézkedés nélkül történt tömeges elköltözés esetében ennek a helyszíntek kihasszálásával követnek el.

A rögtönbíráskodás kiterjed a fent megjelölt bűncselekmények kíséretére és a tetteseken felül a részvevőkre (Btk. 69. §) is.

Felhívom a katonai büntetőbíráskodás alá tartozó egyéneket, hogy a felsorolt bűncselekmények elkövetésétől tartózkodjassanak, mert aki a kihirdetés után a fenti bűncselekmények valamelyikét elköveti, rögtönítélő eljárás alá kerül és kötéllal végrehajtandó halálbüntetésre ítéltetik.

Kolozsvár, 1948. évi augusztus hó 3-án. Nemes dálnoki Veress Lajos altábornagy s. k., illetékes parancsnok.

Feloszlásra kerülő gyár, üzem

gápl, vasanyagberendezést legmagasabbán vas-olom osak nagyban

39

BIRO ANDRAS
Balatonszentgyörgy

KÜLÖNFÉLÉK.

A sokgyermekes anyák ünnepe.

Augusztus hó 20-án Szent István napja. Az első magyar király nemzeti ünnepe. Az ezer esztendő nemzeti múltunk büszkesége. És a nap soha ekkora jelentőséggel nem élt a nemzet lelkében, mint éppen ezekben a napokban. Akkor, amikor élet-halál harcot vívja Európa. István király volt aki a magyar nemzetet elindította a keresztény kultúra útján. Azóta a mi kis árva nemzetünk Európa védelmében keres egy esztendőt vészett. Az ősi magyar katonai erények védelmezték nyugatot, kelet minden rohamával szemben. Fogynak ebben az áldozatos harcban, amialatt más nemzetek gyarapodtak. És ma itt állunk ismét a legnagyobb világgégsben. Minden eddiginél hatalmasabb ellenséggel szemben. — Minden magyar embernek éreznie kell, hogy István király szelleméhez kell meneküljünk védelemért. Az első magyar királyhoz, akinek áldó keze egy évezreden keresztül megtartott minket Európának ebben a sarkában.

Az 1948. évi Szent István ünnepségekre Csikvármegye katolikus székelysége is egész lelkével és áhitatával kapcsolódott bele. — Soha ekkora ragaszkodással nem ünnepelt, mint ma. Minden városunkban és községünkben égnek szált az ima. Szent István szelleme biztatón bátorította meg: nem veszhet el az a nemzet, amely ilyen mélyen hisz a múltjában. — Csikszereida városban az István-nap ünnepsége a sokgyermekes anyák megbecsülésének jegyében zajlott le. Az országzászló előtti tórészen sorakoztak fel a szomszédos községek kitüntetésre és jutalomra előterjesztett sokgyermekes anyái. Az ünnepi beszédet Csipak Lajos dr. kanonok orsz. képviselő mondta, szavaltak Farka Elza és Györgypál Ilona. — A vármegyében ezen a napon 220 sokgyermekes anyát részesítettek pénzjutalomban és 204 anyát tüntették ki. A vármegye lakossága közel huszezer Pengőt adott össze jutalmazásra. Olyan megnyilatkozása a társadalmunk áldozatosságának, ami minden dicsegetést megérdemel. Ebből az összegből a nyolc gyermekes anyákat részesítették elsősorban jutalomban.

A 220 pénzjutalmas székely anya 1866 gyermeknek adott életet. Örömmel felük meg az ember lelke ezen a számon. Mekkora áldozat, mekkora vállalás ez. Példát lehet venni az egyszerű székely asszonynak ebből a hősi életéből. A kemény, nehéz munkája mellett nem irtózik a 10—12 gyermekről sem. Vég-eredményben ez a nemzet jövője és erőssége.

Szent István napját nem ünnepelehetjük méltóbb tartalommal, mint ezeknek a sokgyermekes székely anyáknak a megbecsülésével.

— Repülőhalál. Csikszentimroni Erdős Gábor gépészmérnök, tartalékos repülőhadnagy berepülő pilóta repülőhalál halt. Nehéz csikszentimroni Erdős Antal m. kir. csendőrezredesnek és néhai feredéi Sándor Gizellának volt a fia. 1948. augusztus 13-án egy új repülőgéppel próbarepülést végeztet, lezuhant és szennel meghalt. Gyásajlák a testvérel csikszentimroni Erdős Erzsébet, férjeseit Szabai Károlyné m. kir. államrendőrségi főkapitányhelyettes neje, csikszentimroni Erdős Adé, feredéi Sándor Margit, férjeseit Dr. Szarka Jenőné, feredéi Sándor József m. kir. államrendőrségi főtanácsos és a kiterjedt nagyszámú rokonság. 31 éves volt, szép reményűekre jogosító székely fia, akit nem lehetett elritorni a veszélyes repüléstől. Pontszerűségeben 1948. augusztus 17-én szentelték be és szilgigetre szálították.

— Csikvármegye új vitési szektartója. Megírta, hogy vitéz Erdős Sándor dr., Csikvármegye vitési szektartója, Tusnádfürdő szelvényéből meghalt. A csiki vitési szektartó tisztség ellátására vitéz Antal Aron gimnáziumi c. igazgatót kérték fel. Annakidején, a felszabadulás első időszakában is vitéz Antal Aron irányította ezt az intézményt. A székely kérdések alapos ismerője igaz testvéri szeretettel intézte a végel enután is Csikvármegye vitési ügyeit.

— Névmagyarosítás. A m. kir. belügy-miniszter 15762—1948 II. a számú eljárási megengedte, hogy Buszek Gyula gimn. tanár Buszék Gyula családnevet viselhesse.

— Női-leventevestő tanfolyam kezdődött. A csikszereida főgimnáziumban augusztus 15-én szás tenitőnő hallgatóval megkezdte munkáját az országos nőleventevestő tanfolyam. A mozgalmat a Kalács leánynevelés indította meg és az 1941. óta eredményesen dolgozik. A nemzetnevelő munkájuknak egyik legfontosabb része a vesetőképzés, amely leányainknak testben és lélekben való felkésítéséről gondoskodik. A mai háborús idők egyre komolyabban latenek arra, hogy minden alkalmat felhasználjunk a magyar társadalom viharálló megépítésére. Néssünk úgy a leányaink leveles képzésére, mint ennek a magyar nyelvű nevelő munkának egyik eredményes akarsára. A tanfolyam megnyitójából érdekes adatokat kösülhetünk. Ebben a pillanatban az országban már 1800 leventeleánycsoport dolgozik kétszer szakképzett vesetővel. A csikszereida tanfolyam munkatervének komolyságát biztositják a következő előadók: vitéz Antal Aron címszetes gimnáziumi igazgató, Kovács Károly dr. főlepnán, Csipak Lajos dr. kanonok, országgyűlési képviselő, Bálint Sándor dr. szegedi egyetemi magántanár, Molnár István KALOT népfőiskolai tanár, Gaál Imre csikszereida iparügyi felügyelő. Sáfvány György dr., a munkácsai tanítóképző tanára, Pakots Károly dr. országgyűlési képviselő, Nagy István a kolozsvári tanítóképző tanára, Rbó Gyuláné okleveles gazda, Zakariás Flóra testvér, a Kalács vesetője.

— Augustus 21-ig meg kell szervezni az országban a kizsgitő karhatalmi alakulatokat. A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében az 21-étl: érvényes a közbiztonság fokozottabb védelmére nemrég kiadott kormányrendelet, amely a kizsgitő karhatalmi alakulatokról intézkedik. A kizsgitő karhatalmi alakulatok célja a helyi rendőri őrszemélyzet megerősítése, feladata ebben képest a közbiz és a közbizóság megóvásában való segédteveser. A belügyminiszter e rendelt, hogy a kizsgitő karhatalmi alakulatokat haladéktalanul fel kell állítani. Az ezzel kapcsolatos intézkedéseket a m. kir. rendőrség budapesti és vidéki főkapitánysága tessal meg.

— A rossz tréfa halálos áldozata. A farsangi szökésor rossz tréfának halálos áldozata van. Mátyas Domokos csikmadéfalvi lakos a községben állandó vécésdés célpontja volt. Egyik éjszaka György Domokos 32 éves fiatal garda társaságával hazafelé igyekezett, amikor elhatározták, hogy megtréfálják Mátyas Domokost. A jókedvű társaság bevonult a Mátyasék udvarára, a ház ajtóján dörömbölni kezdtek, egyszóval „tréfát csináltak.” Az első álméből felriadt Mátyas Domokos ijedtében a múltkori háborúból megmaradt és azóta rejtgetett M. nélszár puskáját előszapta és kilőtt a társaságra. A lövés György Domokost halálosan találta és rövid idő alatt kizszenvedett.

— „Karda” vendéglőnél az építkezés befejeződött: és az udvar, beállók részére újra megnyit. B-járat a törvényesek mellett utcában a hátsó kápu. Fedettszinaj, követett udvar.

— Rendelet a kereskedők és iparosok számláinak illetékéről. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a számlailletékek kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról. A rendelet szerint a kereskedők, vagy más iparűzők saját üzletük tárgyáról, vagy az üzletől várható követelések felől üzletfele részére kiállított olyan irat első példányá számára árujegyek kimutatás, könyvkirovonat, elszámolásai jezy után — tekintet nélkül arra, hogy azt a kiállító adárta-e vagy sem a követendő illetékeket tartozik fizetni: Ha az iratban felüntetett érték tősszege az 50 pengőt meg nem haladja, öt fillért; 50 pengőnél több, de más pengőnél kevesebb összeg után 10 fillért; 100—200 pengőig összege után 20 pengő; 200—500 pengőig 50 fillért; 500—1000 pengőig egy pengőt; 1000 pengőnél nagyobb összeg után minden megkezdett ezer pengőre egy pengő illeték esik.

Eladó egy modern hálószoba, mely áll 12 darabból. Oim a kiadóban.

2 drb 85/130 cm. méretű 4—4 szárnyu külső-belső befelé nyilló ablak, teljesen jó állapotban, fesve, vasalva, árvegezve eladó. — Oim a kiadóhivatalban.